

III.

Betænkning

over

Forslag til Lov om Rettens Pleje.

(Afgiven af Folketingets Udvalg den 6. November 1902.)

Den 26. Oktober forrige Aar bleve Lovforslagene om Rettens Pleje forelagte Udvalg derom blev nedsat den 25. November. Den 14. Maj dette Aar afgav Udvalget sine Betænkninger, hvortil henvises (Rigsd. Tid. 1901—02 Till. B. Sp. 2185—2392). Faa Dage derefter sluttedes Rigsdagens Samling.

I indeværende Samling blev det Forslag til Lov om Rettens Pleje, hvortil de tre Lovforslag om Domsmagtens Ordning, om den borgerlige Retspleje og om Strafferetsplejen efter Udvalgets Forslag ere sammendragne, forelagt den 7. Oktober, og Udvalg, bestaaende af samme Medlemmer som i forrige Samling, blev nedsat den 9. Oktober.

Da de af Udvalget i forrige Samling foreslaaede Ændringer i en Fylde, som Udvalget i høj Grad paaskønner, ere blevne optagne i det nu foreliggende Lovforslag, er det kun paa et forholdsvis mindre Antal Punkter, at Udvalget eller detses Flertal nu finder Grund til at stille Ændringsforslag, og det er kun angaaende disse, at der er Grund til her at fremsætte nogle Bemærkninger.

Det Forslag om de *gejstlige Retters Ophævelse*, der i forrige Samling var fremsat af Udvalgets Flertal, finder man Grund til at fremsætte paa ny. Der er vist ikke i Almindelighed nogen klar Forestilling om disse Retters Virksomhed og Omraade. Man forestiller sig lettelig, at de dømme i egentlig kirkelige Spørgsmaal; men dette er en Misforstaaelse. Har en Præst vægret sig ved at stede en Person til Nydelse af Nadveren, kan Provsteretten ikke dømme derover, men det afgøres af den gejstlige *Ovrighed* (Pl. 1. Februar 1798, Kskr. 23. Juni 1832). Provsteretten dømmer kun i nogle temmelig vilkaarligt afgrænsede Kirke- og Skolesager (Frdg. 5. December 1806, § 4, D. L. 1—2—16 m. fl.), der fuldstændig lige saa vel kunde paadømmes af en almindelig Domstol. Dette erkendes da ogsaa allerede af den bestaaende Lovgivning; thi fra Provsteret er der Appel til Landemode og derfra til Højesteret, som jo er en helt verdslig Domstol. Gejstlige Retter ere en forældet Indretning, og i den nye Ordning vilde de tilmed slet ikke passe ind. Rettergangsmaaden for Provsteret lades jo uberørt af denne; men det antages — om end Praksis i den Henseende ikke er fast —, at Vidneførsel ikke